

2025-05-23

Urholka inte kornas betesrätt

Replik till Sofia Karlsson LRF, "Möjliggöra så fler familjer kan uppleva kosläpp", 2025-05-14

LRFs Sofia Karlsson skriver i sin insändare den 15/5 att LRF arbetar för att fler kor ska beta och beskriver glädjen med kosläppen. Det blir lätt bisarrt att sedan läsa att LRFs första krav är att avskaffa just det som gör att korna får komma ut och beta: den svenska betesrätten. I korthet innebär betesrätten att mjölkkor måste få ha möjlighet att komma ut och beta minst 6 timmar per dygn under 2-4 månader per år, beroende på var i landet gården ligger. För tjurar och för djur yngre än 6 månader finns inga sådana krav, de kan hållas inne hela sitt liv. Så ser den berömda svenska djurvälferden ut för en stor del av djuren. För många lantbrukare är det ändå en självklarhet att låta djuren gå ut, och kommer att fortsätta med det i alla fall.

LRFs krav på att slopa betesrätten innebär att även mjölkkor i framtiden kan hållas inne i hela sitt liv och aldrig komma ut på bete. Detta har inte sin grund i djurvälferd och inte sin grund i en omsorg om de små jordbruken. LRF driver kravet för att det gynnar de allra största gårdarna och behövs för att kunna driva produktionsökningen hos de största gårdarna ännu snabbare. Det är helt enkelt svårt att lösa logistiken med betesrätt för en gård med 1000 djur. Om betesrätten tas bort kommer de extremt stora gårdarna att gynnas, och de små gårdarna att förlora i konkurrensen.

Det är sant att antalet mjölkgårdar minskat i snabb takt under många år, men det har inget med betesrätten att göra, utan en effekt av en stark driven specialisering och produktivitetssökning där det inte finns plats för små gårdar. Detta är en process där LRF varit och är starkt drivande.

Kosläppet glada kor hoppar och studsar därför att dom efter att ha fått gå inomhus i 8-10 månader äntligen får komma ut beta i några månader. Nu lobbar LRF och delar av livsmedelsindustrin för att korna också ska förvägras denna lilla känsla av vad det är att vara en ko.

Naturskyddsföreningen vill istället för att slopa betesrätten se en utökad betesrätt, som inte bara gäller mjölkkor utan även tjurar och kalvar. Betande djur är en förutsättning för att bevara biologisk mångfald. Vi behöver fler betande djur i landskapet, inte färre. Vi är övertygade om att beteskravet i längden även gynnar det svenska lantbrukets konkurrenskraft, eftersom det stärker mervärdet för svensk mjölk och svenskt kött.

Styrelsen för Naturskyddsföreningen Strömstad